

Serdar Korucu: 1915'te Kobanê

Posted on 10/10/2014

Dünyanın gözü, İslam Devleti adıyla halifelik ilan eden örgütün hedefinde yer alan, Kürtlerin 'Kobanê', Suriye devletinin ve Araplarınsa "Ayn el Arap" yani "Arap Gözü / Arap Pınarı" dedikleri bölgede. En büyük endişe ise, 1915'in acılarına tanık olmuş bu toprakların yeni bir soykırıma sahne olması.

20. yüzyılın başında Kobanê, 1912'de açılan Konya - Bağdat demiryolu hattında sıradan bir duraktı. Son dönemde gündeme gelme nedeniyse, 15 Eylül'de IŞİD'in bölgede gücü elinde tutan YPG'ye karşı başlattığı saldırı oldu.

İç savaş öncesinde yaklaşık 200 bin kişinin yaşadığı, ancak kuzeye gelen göçlerle son dönemde nüfusu katlanan bölge bugün hem IŞİD, hem de YPG için vazgeçilmez. IŞİD, "Ayn el Arap"ı, "Ayn el İslam", yani "İslam'ın gözü" yapmayı amaçladığını duyururken, YPG içinse Kobanê, hem Rojava bölgesinde ilan ettiği özerk kantonlar arasında en küçük olsa da 19 Temmuz 2012'de fitilin ateşlendiği bölge, hem de Abdullah Öcalan'ın 2 Temmuz 1979'de Suruç'tan geçtiği yer olduğu için önemli.

Bugün Kürt yöneticiler, IŞİD'in Kobanê'nin merkezini ele geçirmesi halinde "soykırım" yapacakları uyarısında bulunuyor. En büyük endişe, 1915'te Ermenilerin yaşadıklarının tekrarlanması.

YAKILAN CESETLER

Ermeni Soykırımı döneminde bölgede yaşananlar, Almanya'nın Halep Konsolosu Walter Rössler'in İmparatorluk Şansölyesi Bethmann Hollweg'e gönderdiği, Kobanê'den "Arab

Punar” diye bahsedildiği raporlarda izlerini koruyor.

Walter Rössler’in 13 Ağustos 1915’teki raporunda, 11 Ağustos’ta kendisine iletilen “Bir Avusturyalının tuttuğu kayıtlar” a değinilmiş. Bu kayıtlarda yer alan bilgilerde, bölgede hayatını kaybetmiş soykırım mağdurlarının yakılan cansız bedenlerinden bahsediliyor: “Urfa - Arab Punar yolu üzerinde, herhalde karanlıktan ceset görmüyordum, ancak bu yolu sürekli gidip gelen arabacım yol boyunca ara sıra yanmış yerleri gösteriyordu -çünkü insan cesetleri buldukları yerde hemen yakılıyor.”

56 DERECE SICAKTA

Kayıtlarda soykırım kabilelerinin yürüyüşlerine de yer veriliyor: “Bazı kabileler acı içerisinde topallayarak ve çığlıklar atarak ilerliyor. Bir insana rastladıkları anda, bu zavallılardan birçoğu dizleri üzerine çöküp yardım dileniyor ve kurtarılmayı istiyor ya da çocuklarını almaları için sunuyorlar. 56 derecelik sıcaklıkta ve susuz gerçekleşen bu yürüyüşlerde çoğu yorgunluktan ölüyor -geriye kalanların da ölümü kesin.”

Urfa’dan Suriye çöllerine uzanan yolun üzerinde yer alan bölge, çoğu soykırım kurbanı için ölüm yolculuğunun son durağı oluyordu. Soykırımdan kurtulan 1902 doğumlu Suren Sargsyan, Verjine Svazlian’ın çalışmasında ölüm yolculuğunu şöyle anlatıyordu: “Bizi Urfa’ya götürdüler, oradan da çöle, ıssız, sadece birkaç ağacın bulunduğu bir yere sürdüler. O gece yağmur yağdı ve soğuk bir rüzgâr esti. Gece, yüzlerce insan ölmüştü.”

Kaynak: [AGOS](#)